

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูภาษาไทย ในเขตการศึกษา 8" มีขั้นตอนวิธีดำเนินการและผลการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการศึกษาและความต้องการการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูภาษาไทยในเขตการศึกษา 8
2. เพื่อจัดอันดับความต้องการ การนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยในด้านต่าง ๆ ของครูภาษาไทย ในเขตการศึกษา 8

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8 จำนวน 54 โรงเรียน รวมจำนวนประชากร 218 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร สิ่งพิมพ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอนและการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทย
2. ศึกษาจุดหมาย หลักการ โครงสร้าง ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จุดหมาย หลักการ และโครงสร้างของหลักสูตรวิชาภาษาไทย

3. สัมภาษณ์ครูภาษาไทยที่สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำไปทดลองใช้กับครูภาษาไทยที่ไม่ใช่ประชากรจริงจำนวน 15 คน ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้กับประชากรจริง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจคำตอบ เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าโดยการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนออกเป็น 4 ระดับ เพื่อสอบถามเกี่ยวกับสภาพการนิเทศ และความถี่ของการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยในค้ำต่าง ๆ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อถามปัญหาค้ำอื่น ๆ และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ มีชนิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 8 จำนวน 54 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามคืนมา 51 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.44 จำนวนแบบสอบถาม 233 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ใช้ในการวิจัยได้ 218 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.56 สรุปผลการวิจัยในค้ำต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูภาษาไทย ร้อยละ 75.22 หรือจำนวน 164 คน เป็นหญิงร้อยละ 38.07 หรือจำนวน 83 คน มีช่วงอายุระหว่าง 26-30 ปี รองลงมาร้อยละ 35.32 หรือจำนวน 77 คน มีช่วงอายุระหว่าง 31-35 ปี ร้อยละ 90.82 หรือ 198 คน มีคุณวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 47.24 หรือจำนวน 103 คน มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทย 6-10 ปี ร้อยละ 59.63 หรือจำนวน 130 คน มีคาบสอน 16-20 คาบ/สัปดาห์ และร้อยละ 44.95 หรือจำนวน 98 คน มีจำนวนครูในหมวดภาษาไทยตั้งแต่ 11-15 คน

2. สภาพการนิเทศการสอนและความต้องการการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทย

สภาพการนิเทศการสอน

สภาพการนิเทศการสอนที่ครูได้รับในทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตรวิชาภาษาไทย ($\bar{X} = 2.10$) ด้านเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 1.96$) ด้านวิธีสอน ($\bar{X} = 1.99$) ด้านสื่อการสอน ($\bar{X} = 1.80$) ด้านการประเมินผลการเรียน ($\bar{X} = 2.11$) ด้านการจัดกิจกรรมประกอบการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 2.02$) จัดอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด

ครูได้รับการนิเทศในด้านต่าง ๆ เรียงตามลำดับ คือ ด้านการประเมินผลการเรียน ด้านหลักสูตรวิชาภาษาไทย ด้านการจัดกิจกรรมประกอบการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านวิธีสอน ด้านเนื้อหาวิชาและด้านสื่อการสอน

ความต้องการการนิเทศการสอน

ครูมีความต้องการการนิเทศการสอนในทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตรวิชาภาษาไทย ($\bar{X} = 3.21$) ด้านเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 3.23$) ด้านวิธีสอน ($\bar{X} = 3.24$) ด้านสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.24$) ด้านการประเมินผลการเรียน ($\bar{X} = 3.13$) ด้านการจัดกิจกรรมประกอบการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 3.23$) อยู่ในระดั้มากทั้งหมด

ความต้องการการนิเทศการสอนในค้ำต่าง ๆ เรียงตามลำดับ คือ ค้ำ
วิธีสอน ค้ำสื่อการสอน ค้ำเนื้อหาวิชา ค้ำการจัดกิจกรรมประกอบการสอนและ
กิจกรรมเสริมหลักสูตร ค้ำหลักสูตรวิชาภาษาไทย ค้ำการประเมินผลการเรียน

สภาพการนิเทศการสอนและความต้องการการนิเทศการสอนในค้ำ

ต่าง ๆ

ค้ำหลักสูตรวิชาภาษาไทย

การนิเทศการสอนที่ครูได้รับอยู่ในระดับน้อย ทุกประเด็นครู
ได้รับการชี้แจงให้เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาภาษาไทย ทั้งจุดประสงค์รวมและ
จุดประสงค์รายวิชาอยู่ในอันดับแรก ชี้แจงให้ครูเข้าใจโครงสร้างของหลักสูตรวิชา
ไทยโดยส่วนรวมทั้งรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือก อยู่ในอันดับรองและได้รับการแนะนำ
วิธีการจัดลำดับรายวิชาเลือกเพื่อเปิดสอนตามแผนการเรียนต่าง ๆ อยู่ในอันดับสุดท้าย

ครูต้องการการนิเทศการสอน อยู่ในระดับมากทุกประเด็นคือ
ครูต้องการให้จัดทำคู่มือให้แก่ครูผู้สอนทุกรายวิชาก่อนเปิดภาคเรียนอยู่ในอันดับแรก ต้อง
การให้จัดประชุมเชิงวิชาการค้ำเนื้อหาของหลักสูตร เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์และความ
ต่อเนื่องหรือความแตกต่างของแต่ละรายวิชาในหลักสูตรวิชาภาษาไทย อยู่ในอันดับรอง
และต้องการ การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูวิเคราะห์หลักสูตรก่อนสอน อยู่ในอันดับสุดท้าย

ค้ำเนื้อหาวิชา

การนิเทศการสอนที่ครูได้รับ อยู่ในระดับน้อยทุกประเด็นคือ
ครูได้รับคำแนะนำค้ำการกำหนดเนื้อหาวิชาให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ใน
อันดับแรก ได้รับคำแนะนำค้ำการจัดลำดับเนื้อหาวิชาที่จะสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์
การเรียนรู้ อยู่ในอันดับรอง และการจัดทำเอกสารประกอบการสอนเพิ่มเติมเพื่อให้ครูมี
ความรู้ค้ำเนื้อหากว้างขวางยิ่งขึ้น อยู่ในอันดับสุดท้าย

ครูต้องการการนิเทศการสอน อยู่ในระดับมากทุกประเด็นคือ
ต้องการการนิเทศเรื่อง จัดทำเอกสารประกอบการสอนเพิ่มเติม เพื่อให้ครูมีความรู้ค้ำ

เนื้อหากว้างขวางยิ่งขึ้น อยู่ในอันดับแรก จัดหาหนังสืออุเทศเพิ่มเติมเพื่อใช้ประกอบการสอน อยู่ในอันดับรอง และต้องการการให้คำแนะนำการกำหนดเนื้อหาวิชาให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่อยู่ในอันดับสุดท้าย

ด้านวิธีสอน

การนิเทศการสอนที่ครูได้รับอยู่ในระดับน้อยทุกประเด็นคือ ครูได้รับการชี้แจงให้เข้าใจความแตกต่างระหว่างจุดประสงค์รายวิชา จุดประสงค์ปลายทางและจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในอันดับแรก การจัดประชุมสัมมนาหรือประชุมปฏิบัติการทำแผนการสอนร่วมกันก่อนเปิดภาค อยู่ในระดับรอง และได้รับการจัดให้มีการสาธิตการสอนแบบต่าง ๆ อยู่ในอันดับสุดท้าย

ครูต้องการการนิเทศการสอน อยู่ในระดับมากทุกประเด็นคือ ครูต้องการ การสาธิตการสอนแบบต่าง ๆ อยู่ในอันดับแรก การจัดให้มีการประชุมอบรม แนะนำ เทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมกับภาพที่เป็นจริง อยู่ในอันดับรองและได้รับการชี้แจงให้ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างจุดประสงค์รายวิชา จุดประสงค์ปลายทาง และจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับสุดท้าย

ด้านสื่อการสอน

การนิเทศการสอนที่ครูได้รับ อยู่ในระดับน้อยทุกประเด็นคือ ครูได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ผลิตหรือซื้อสื่อการสอน อยู่ในอันดับแรก ได้รับการแนะนำวิธีการเลือกสื่อการสอนให้เหมาะสมกับบทเรียนอยู่ในอันดับรอง และได้รับการจัดประชุมสัมมนาด้านเทคนิคและวิธีการใช้สื่อการสอน อยู่ในอันดับสุดท้าย

ครูต้องการการนิเทศการสอน อยู่ในระดับมากทุกประเด็นคือ ครูต้องการ การให้คำแนะนำวิธีการผลิตสื่อการสอนอย่างง่าย ๆ ประหยัดและมีคุณภาพอยู่ในอันดับแรก ต้องการให้สำรวจความต้องการ การใช้สื่อการสอนของครู อยู่ในอันดับรอง และให้ความรู้ด้านการบำรุงรักษา ซ่อมแซมสื่อการสอนอยู่ในอันดับสุดท้าย

ด้านการประเมินผลการเรียน

การนิเทศการสอนที่ครูได้รับ อยู่ในระดับน้อยทุกประเด็นคือ ครูได้รับการให้ความเห็นชอบและวางหลักเกณฑ์การ เก็บคะแนนระหว่างภาคกับปลายภาคอยู่

ในอันดับแรก ได้รับการชี้แจงหลักการและระเบียบการประเมินผลการเรียน อยู่ในอันดับรอง และได้รับการจัดประชุมปฏิบัติการเพื่อสร้างแบบทดสอบชนิดต่าง ๆ อยู่ในอันดับสุดท้าย

ครูต้องการการนิเทศการสอน อยู่ในระดับมากทุกประเด็นคือ ครูต้องการการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อสร้างข้อสอบมาตรฐานของโรงเรียนอยู่ในอันดับแรก การจัดประชุมปฏิบัติการเพื่อสร้างแบบทดสอบชนิดต่าง ๆ อยู่ในอันดับรอง และต้องการการให้ความเห็นชอบและวางหลักเกณฑ์การเก็บคะแนนระหว่างภาคกับปลายภาค อยู่ในอันดับสุดท้าย

ด้านการจัดกิจกรรมประกอบการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การนิเทศการสอนที่ครูได้รับ อยู่ในระดับน้อยทุกประเด็นคือ ครูได้รับการนิเทศด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมล่วงหน้าในแต่ละปีการศึกษาและปฏิบัติตามโครงการที่ได้วางไว้ อยู่ในอันดับแรกได้รับการให้คำแนะนำและสนับสนุนการจัดกิจกรรมหรือนิทรรศการในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ อยู่ในอันดับรอง และได้รับการแนะนำเทคนิคและวิธีการจัดกิจกรรมประกอบการสอน อยู่ในอันดับสุดท้าย

ครูต้องการการนิเทศการสอน อยู่ในระดับมากทุกประเด็นคือ ครูต้องการให้จัดหาหนังสือ เอกสาร เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประกอบการสอนไว้ให้ครูได้ใช้ศึกษาค้นคว้า อยู่ในอันดับแรก ต้องการการส่งเสริม สนับสนุน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย อยู่ในอันดับรอง และต้องการการนิเทศเรื่อง จัดทำโครงการให้ครูและนักเรียนได้รวมกิจกรรมที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น ๆ จัดขึ้น อยู่ในอันดับสุดท้าย

สภาพการปฏิบัติการนิเทศและความต้องการการนิเทศจากผู้มีหน้าที่

นิเทศ

ครูได้รับการนิเทศจากบุคคลต่าง ๆ อยู่ในระดับน้อยทั้งหมด ครูได้รับการนิเทศจากหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย อยู่ในอันดับแรก ได้รับการนิเทศจากครูอาจารย์ในหมวดวิชาภาษาไทย อยู่ในอันดับรอง และได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ อยู่ในอันดับสุดท้าย

ครูต้องการการนิเทศจากบุคคลต่าง ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด
ครูต้องการการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ อยู่ในอันดับแรก ต้องการการนิเทศจากหัวหน้า
หมวดวิชาภาษาไทยอยู่ในอันดับรอง และต้องการการนิเทศจากหัวหน้าระดับอยู่ในอันดับ
สุดท้าย

2. ปัญหาบ้านอื่น ๆ และข้อเสนอแนะ

ครูภาษาไทยซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 63 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะและ
แสดงความคิดเห็นในบ้านต่าง ๆ ไว้ สรุปได้ดังนี้

1. บ้านการนิเทศการสอน ครูภาษาไทยต้องการรับการนิเทศจาก
ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในบ้านนั้นจริง ๆ สภาพการนิเทศควรเป็นไปในลักษณะให้
คำแนะนำ ช่วยแก้ปัญหา มากกว่าที่จะเป็นคอยจับผิด หรือหาข้อบกพร่องของครู และใน
การนิเทศแต่ละครั้งควรมีเวลาในการนิเทศอย่างเพียงพอและมีกรณีศึกษาเป็นระยะ ๆ อย่าง
สม่ำเสมอ ผู้นิเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งศึกษานิเทศก์ควรมีการประสานสัมพันธ์กันมากกว่าที่
เป็นอยู่

2. การจัดประชุมสัมมนา ครูมีความต้องการให้จัดการประชุม
สัมมนา การจัดการเรียนการสอนรายวิชาเลือก เพราะเท่าที่ผ่านมาไม่เคยมีการประชุม
สัมมนาในบ้านนี้เลย

3. บ้านการประเมินผลการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ควรจัดให้มี
การทดสอบโดยผ่านนิเทศการสอนจัดสร้างข้อสอบมาตรฐาน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
ให้ตรงเป้าหมาย

4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูไม่มีเวลามากพอที่จัดกิจกรรม
จัดในโอกาสวันสำคัญบางครั้งเท่านั้น

5. การผลิตเอกสารประกอบการสอน ควรมุ่งไปที่วิชาเลือกบ้าง
การเรียบเรียงเอกสารเองอาจทำได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควรสำหรับโรงเรียนในชนบทเพราะห่างไกล
แหล่งค้นคว้าทางวิชาการ

6. บ้านอื่น ๆ ครูภาษาไทยมีความต้องการศึกษาดูงานบ้านการ
เรียนการสอนและการสังเกตการสอนจากครูที่มีเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ ๆ

อภิปรายผลการวิจัย

ก. สภาพภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูภาษาไทยซึ่งเป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้ส่วนมาก คือร้อยละ 75.22 เป็นหญิง ร้อยละ 38.07 มีช่วงอายุระหว่าง 26-30 ปี และร้อยละ 35.32 มีช่วงอายุระหว่าง 31-35 ปี จะเห็นได้ว่ามีจำนวนครูประมาณร้อยละ 73 มีช่วงอายุระหว่าง 26-35 ปี ซึ่งเป็นวัยที่ไม่แตกต่างกันมากนักและอยู่ในวัยที่จะปรับตัวเข้าหากันได้ และครูภาษาไทยเกือบทุกคนมีคุณวุฒิปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอน 6-10 ปี สอน 16-20 คาบ/สัปดาห์ ไม่นานหรือน้อยเกินไป ส่วนจำนวนครูในหมวดภาษาไทยเกือบครึ่งหนึ่งคือ ร้อยละ 44.95 มีจำนวนครู 11-15 คน ก็นับว่าเป็นจำนวนที่เพียงพอที่จะร่วมกันปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข. การนิเทศที่ได้รับและการนิเทศที่ต้องการ

ครูภาษาไทยได้รับการนิเทศในตำแหน่ง ๆ อยู่ในระดับน้อย และมีความต้องการการนิเทศอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตติยา โสรีสสุชะโต (2524 : 88) ที่พบว่า การนิเทศที่ได้รับและการนิเทศที่ต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกประเด็นในทุกด้าน การนิเทศที่ได้รับอยู่ในระดับน้อยเกือบทั้งหมด และต้องการการนิเทศอยู่ในระดับมากเกือบทั้งหมด และจุไรรัตน์ หมั่นพงษ์สถาพร (2515 : 10) ก็พบว่า การนิเทศที่ครูได้รับน้อยกว่าที่ครูต้องการ

การนิเทศที่ครูได้รับและความต้องการการนิเทศในตำแหน่ง ๆ ส่วนมากจะเป็นไปในแนวเดียวกัน คือ หากได้รับการนิเทศอยู่ในอันดับแรกก็就会有ความต้องการอยู่ในอันดับสุดท้าย เช่น ครูได้รับการนิเทศด้านการประเมินผลการเรียน อยู่ในอันดับแรก และได้รับการนิเทศด้านหลักสูตรอยู่ในอันดับรองลงมา ครูก็มีความต้องการการนิเทศด้านดังกล่าวอยู่ในอันดับสุดท้าย และรองสุดท้ายตามลำดับ ขณะเดียวกันกับที่ครูได้รับการนิเทศด้านสื่อการสอนอยู่ในอันดับสุดท้าย ครูก็มีความต้องการการนิเทศด้านนี้ในอันดับแรก เช่นกัน

การนิเทศที่ครูได้รับในตำแหน่งหลักสูตรวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับน้อยในทุกประเด็น ครูได้รับการชี้แจงให้เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาภาษาไทย หวังจุดประสงค์รวมและ

จุดประสงค์รายวิชาอยู่ในอันดับแรก ความต้องการการนิเทศอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น คือ ต้องการการจัดหาคู่มือครูให้แก่ครูผู้สอนทุกรายวิชาก่อนเปิดภาคเรียน อยู่ในอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศิยา โสริสสุชะโต (2524 : 85) ที่พบว่า การนิเทศที่ครูได้รับสูงที่สุดคือ การชี้แจงให้ครูเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตรและอธิบายให้ครูเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตร และต้องการให้จัดหาคู่มือแก่ครูผู้สอนทุกวิชาก่อนเปิดภาคเรียนมากเป็นอันดับหนึ่ง จากผลการวิจัยที่พบก็พออนุมานได้ว่าคู่มือครูยังขาดแคลนอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ มารศรี ภิรมย์ราช (2518 : 151) ที่พบว่าเอกสารหลักสูตรทุกประเภทขาดแคลนอยู่ในระดับสูง

การนิเทศที่ครูได้รับด้านเนื้อหาวิชา อยู่ในระดับน้อยในทุกประเด็น ครูได้รับคำแนะนำด้านการกำหนดเนื้อหาวิชาให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในอันดับแรก ความต้องการการนิเทศอยู่ในระดับมากในทุกประเด็นครูต้องการเอกสารประกอบการสอนเพิ่มเติมเพื่อให้ครูมีความรู้ด้านเนื้อหากว้างขวางยิ่งขึ้น อยู่ในอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ มงคลวรรณ ทองสุโขทัย (2516 : 148) ที่พบว่า หนังสือประกอบการเรียนการสอนวิชาวรรณคดี หลักภาษาและการใช้ภาษามีน้อย ซึ่งทำให้ครูมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

การนิเทศที่ครูได้รับด้านวิธีสอน อยู่ในระดับน้อยในทุกประเด็นครูได้รับการชี้แจงให้เข้าใจความแตกต่างระหว่างจุดประสงค์รายวิชา จุดประสงค์ปลายทาง และจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในอันดับแรก ซึ่งแตกต่างจากการวิจัยของ ทศิยา โสริสสุชะโต (2524 : 85) ที่พบว่าครูได้รับการนิเทศด้านการจัดประชุมปฏิบัติการ ครูที่สอนวิชาเดียวกันเพื่อเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย แต่สอดคล้องกับการวิจัยของ พรทิพย์ กอสุวรรณ (2523 : 83) ซึ่งพบว่าครูมีปัญหาระดับน้อยในเรื่องการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การนิเทศด้านวิธีสอนที่ครูต้องการอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น ครูต้องการจัดให้มีการสาธิตการสอนแบบต่าง ๆ อยู่ในอันดับแรก ซึ่งดูเหมือนเรื่องนี้จะ เป็นปัญหาสำหรับผู้นิเทศโดยตรงเพราะมักไม่ค่อยมีผู้นิเทศคนใดกล้าสาธิตการสอน เพราะเกรงจะเกิดผลเสียมากกว่าผลดี

การนิเทศที่ครูได้รับคำสอน อยู่ในระดับน้อยในทุกประเด็นครูได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ผลิต หรือซื้อสื่อการสอนอยู่ในอันดับแรก ครูต้องการการการนิเทศคำสอนอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น ครูต้องการคำแนะนำวิธีการผลิตสื่อการสอนอย่างง่าย ๆ ประหยัด และมีคุณภาพอยู่ในอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ทศิยา โสรีสสุชะโต (2524 : 91) ที่พบว่า ครูได้รับการแนะนำให้ร่วมมือกับครูศิลปะในการทำอุปกรณ์การสอนไว้ใช้เอง อยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งอนุมานได้ว่าครูมีความต้องการการนิเทศในประเด็นนี้มาก

การนิเทศที่ครูได้รับคำสอนการประเมินผลการเรียน ครูได้รับการนิเทศอยู่ในระดับน้อยในทุกประเด็น ครูได้รับการให้ความเห็นชอบ และวางหลักเกณฑ์การเก็บคะแนนระหว่างภาคกับปลายภาคอยู่ในอันดับแรก การชี้แจงหลักการและระเบียบการประเมินผลอยู่ในอันดับรองลงมา ความต้องการการนิเทศคำสอนการประเมินผลการเรียน ครูมีความต้องการในระดับมากในทุกประเด็น ต้องการการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อสร้างข้อสอบมาตรฐานของโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียนอยู่ในอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ปองจิต อ่อนเฒ่า (2522 : 89) ที่พบว่า ครูต้องการการจัดให้มีคลังข้อสอบให้ครูได้ยืมใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด และต้องการให้จัดประชุมปฏิบัติกรเพื่อสร้างข้อสอบชนิดต่าง ๆ อยู่ในอันดับรองลงมา และเป็นไปในแนวเดียวกับ การวิจัยของ จูไรรัตน์ หมั่นพงษ์สถาพร (2515 : 169) กับ ทศิยา โสรีสสุชะโต (2524 : 91) ที่พบว่าครูต้องการให้แนะนำเทคนิคในการสร้างข้อสอบแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงว่าครูมีปัญหาในการสร้างแบบทดสอบเพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ จึงต้องการให้มีการร่วมกันวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อสร้างข้อสอบมาตรฐาน และสร้างความมั่นใจในการประเมินผลการเรียนของครู

การนิเทศที่ครูได้รับการจัดกิจกรรมประกอบการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูได้รับการนิเทศอยู่ในระดับน้อยในทุกประเด็นครูได้รับการนิเทศคำสอนวางแผนการจัดกิจกรรมล่วงหน้าในแต่ละปีการศึกษาและปฏิบัติตามโครงการที่ได้วางไว้ อยู่ในอันดับแรก ครูต้องการการนิเทศในคำสอนอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น ครูต้องการให้จัดหาหนังสือ

เอกสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประกอบการสอนไว้ให้ครูได้ใช้ศึกษาค้นคว้า ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของศศิยา โสรัสสุชะโต (2524 : 92) ที่พบว่า การนิเทศที่ครูได้รับในด้านการจัดกิจกรรมประกอบการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด

สภาพการปฏิบัติการณ์นิเทศและความต้องการการนิเทศจากผู้มีหน้าที่นิเทศครูได้รับการนิเทศจากผู้มีหน้าที่นิเทศอยู่ในระดับน้อย และต้องการการนิเทศอยู่ในระดับมาก ครูได้รับการนิเทศจากหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับมาก ครูได้รับการนิเทศจากหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยอยู่ในอันดับแรก และได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์อยู่ในอันดับสุดท้าย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ศศิยา โสรัสสุชะโต (2524 : 88) แต่ลักษณะการนิเทศดังกล่าว น่าจะถูกต้องสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการวางพื้นฐานปฏิรูปการศึกษา (2518 : 132) ที่ว่า "การนิเทศการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนที่ได้ผลแท้จริง จะต้องเป็นการนิเทศภายในโรงเรียนเอง" แต่ตามความต้องการของครูครูต้องการรับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ อยู่ในอันดับแรก และจากหัวหน้าหมวดวิชาอยู่ในอันดับรองลงมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีความคิดว่าหน้าที่ในการนิเทศการสอนนั้นควรเป็นของศึกษานิเทศก์โดยตรง และมีความเชื่อมั่นว่า ศึกษานิเทศก์น่าจะมีเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาแนะนำครูได้ดีกว่าบุคคลอื่น ๆ

ค. ปัญหาอื่น ๆ และข้อเสนอแนะ

ด้านการนิเทศการสอน ครูภาษาไทยมีความต้องการการนิเทศจากผู้มีความเข้าใจในบทบาทของตนเอง และเป็นผู้มีทัศนคติกว้างไกล สภาพการนิเทศควรเป็นในลักษณะการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ช่วยแก้ปัญหามากกว่าที่จะเป็นผู้มากอบจับผิดหรือบีบเค้นเอาแนวความคิดจากครู สภาพที่ศึกษานิเทศก์เขตปฏิบัติอยู่ ครูมีความเห็นว่า เป็นการให้ครูปฏิบัติงานแทนงานของศึกษานิเทศก์ ซึ่งความเห็นลักษณะนี้ไม่น่าจะเป็นผลดีนักต่อการร่วมปฏิบัติงานของทั้งสองฝ่าย ซึ่งต้องการความร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน อีกประการหนึ่งครูต้องการทราบทิศทางหรือแนวทางในการสอนวิชาภาษาไทยที่แน่นอน ศึกษานิเทศก์เขตศึกษานิเทศก์ที่เกี่ยวข้องควรได้มีการประสานงานกันมากกว่าที่เป็นอยู่ เพราะแนวทางการสอนที่ครูได้รับจากศึกษานิเทศก์เขตศึกษานิเทศก์ เป็นคนละแนวกัน สร้างความสับสนให้กับครูผู้สอนเป็นอย่างมาก ส่วนระยะเวลาในการนิเทศ ผู้นิเทศควรมีเวลา

อย่างเพียงพอในการนิเทศแต่ละครั้งและควรมีการนิเทศเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ

คํานการจัคประชุมสัมมนา ครูต้องการให้มีการจัคประชุมสัมมนาการเรียน การสอนรายวิชาเลือก รวมทั้งการผลิตเอกสารประกอบการสอนวิชาเลือกด้วย เพราะ เท่าที่ผ่านมาไม่เคยมีการประชุมสัมมนาหรือประชุมปฏิบัติการในเรื่องนี้เลย เรื่องนี้ผู้วิจัย มีความเห็นว่าควรได้รับการสนับสนุนและให้ความสนใจ

คํานการประเมินผลการเรียนการสอนให้มีความ คุณภาพ ครูได้ให้ข้อเสนอแนะ ว่า ควรให้มีการทดสอบโดยผ่านนิเทศการสอนจัคสร้างข้อสอบมาตรฐาน ซึ่งมีจจุบันนี้ ฝ่ายสำนักทดสอบและประเมินผลก็ได้ดำเนินการในเรื่องอยู่แล้วเพื่อทดสอบเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียน

คํานการจัคกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูไม่มีเวลามากพอที่จะจัคได้มากนัก นอกจากจัคในวันสำคัญบางครั้งเท่านั้น เรื่องนี้หากพิจารณาถึงให้ลึกซึ่งจะพบว่า ปัญหาที่ แท้จริงในเรื่องนี้ คือ ครูไม่มีคู่มือหรือเอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้าเพื่อจัคกิจกรรม ทำให้ครูมองไม่เห็นแนวทางการจัคกิจกรรมในโอกาสอื่น ๆ จึงจัคได้เพียงแต่จัคตามลักษณะ ที่เคยได้ปฏิบัติกันมาก

คํานอื่น ๆ ครูมีความต้องการการศึกษาของงานคํานการเรียนการสอน และ สังเกตการสอนจากครูที่มีเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ ๆ สภาพโรงเรียนบางโรงเรียนในเขต การศึกษา 8 อยู่ในชนบทห่างไกล เป็นอุปสรรคต่อการพบปะปรึกษาหารือกันในกลุ่มโรงเรียน และบางโรงเรียนก็เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ครู-อาจารย์ต้องทำหน้าที่หลายอย่าง ไม่มีโอกาสที่จะพัฒนาปรับปรุงการสอนของตน โรงเรียนลักษณะดังกล่าวควรได้รับการเอา ใจใส่จากผู้มีหน้าที่นินเทศเป็นอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน

1. ครูควรเป็นผู้กระตือรือร้น มีความสนใจใฝ่รู้ในวิทยาการใหม่ๆ ชยู่เสมอ
2. ครูควรเป็นผู้มีความเอาใจใส่ปฏิบัติงานในคํานการสอนอย่างจริงจัง และ ถือว่างานสอนเป็นงานหลักของตน

3. ครูควรมีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศการสอน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน
4. ครูควรศึกษาลักษณะอย่างถ่องแท้เพื่อเข้าใจเป้าหมายอันแท้จริงของการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้นิเทศ

1. ผู้นิเทศควรมีความรู้ ความเข้าใจในงานที่ต้งนิเทศอย่างลึกซึ้ง เพื่อสร้างศรัทธาแก่ผู้รับการนิเทศ
2. ผู้นิเทศควรมีความคิดกว้างไกล และเข้าใจความเป็นคน
3. ผู้นิเทศควรมีโอกาสสัมผัสปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองเพื่อทราบพื้นฐานที่แท้จริงและหาวิธีการแก้ปัญหา
4. ผู้นิเทศควรมีเวลาอย่างเพียงพอในการนิเทศแต่ละครั้ง และติดตามผลการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศของครูในโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่
2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศของครูที่มีช่วงอายุต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย